

Oświadczenie Prezydenta CCBE w sprawie sytuacji w Polsce

10.07.2018 r.

Rada Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (ang. CCBE), do której należą krajowe stowarzyszenia i samorządy prawnicze, reprezentuje ponad milion europejskich prawników z 45 krajów Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i pozostałych krajów Europy.

Dnia 3 lipca 2018 roku 27 sędziów Sądu Najwyższego w Polsce, w tym jego Prezes, prof. Małgorzata Gersdorf, zostało zmuszonych do przejścia w stan spoczynku, co niektóre źródła uważają za czystkę w polskim sądownictwie. Ponadto nowy tryb powoływania sędziów w Polsce nie oferuje takich samych gwarancji zapewniających niezależność sądownictwa, jakie istniały w ramach poprzedniej procedury.

Zmiany te są śledzone z coraz większym niepokojem, ponieważ niezależność sądownictwa od wszelkiego rodzaju ingerencji jest niezbędna dla zachowania praworządności.

CCBE łączy się z obywatelami polskimi, stowarzyszeniami społeczeństwa obywatelskiego i organizacjami zawodowymi, którzy publicznie demonstrują swój brak zgody na czystkę prowadzoną w sądownictwie oraz na pogorszenie stanu demokracji i praworządności w Polsce. Oferujemy nasze pełne wsparcie polskim sędziom, którzy padli ofiarą tej czystki mającej głęboki wpływ na niezależność sądownictwa, a co za tym idzie na stan praworządności. CCBE popiera [oświadczenie](#) Zarządu Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ang. ENCJ) w sprawie sytuacji w Polsce, które zostało opublikowane 4 lipca 2018 r.

Instytucje europejskie są głęboko zaniepokojone sytuacją sądownictwa w Polsce, a ich obawy zostały wyrażone przy kilku okazjach. Dnia 15 listopada 2017 roku Parlament Europejski przyjął [rezolucję](#) w sprawie *sytuacji w zakresie praworządności i demokracji w Polsce*, w której wyraził swoje obawy dotyczące zmian legislacyjnych i wezwał do *przeprowadzenia na szczeblu krajowym, z udziałem wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron, szeroko zakrojonej debaty o reformie sądownictwa, przy zachowaniu zasad praworządności oraz zgodności z prawem UE i europejskimi standardami niezawisłości sądów*.

Dnia 2 lipca 2018 roku Komisja Europejska wszczęła przeciwko Polsce procedurę w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i wysłała polskiemu rządowi formalne powiadomienie, wnosząc o przedstawienie informacji dotyczących ustawy o Sądzie Najwyższym. Jak wynika z dokumentu Komisji Europejskiej, procedura w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest uruchamiana, jeżeli Komisja uzna, że dane państwo członkowskie nie wywiązuje się ze zobowiązań ciążących na nim na mocy unijnego prawa – w związku z tym Komisja wszczyna postępowanie prawne przeciwko temu państwu. Podjęcie tego rodzaju działania przez Komisję wskazuje na powagę sytuacji sądownictwa w Polsce.

W wyniku podjętych niedawno kroków władza wykonawcza w Polsce zwiększa swój wpływ na władzę sądowniczą. Podział władzy na władzę wykonawczą, ustawodawczą i sądowniczą jest niezbędnym elementem demokratycznego państwa. Należy zauważyć, że wpływ sytuacji sądownictwa w Polsce nie ogranicza się tylko do terytorium tego kraju, ponieważ ramowe przepisy unijne wymagają niezawisłości sądownictwa w każdym państwie członkowskim w celu zagwarantowania wzajemnego zaufania pomiędzy sądami we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Europejscy sędziowie faktycznie kwestionowali niezależność sądownictwa w Polsce, a konkretnie gwarancję należytego dochodzenia i rzetelnego procesu w tym kraju. Wpływ zmian na sądownictwo jest alarmujący, ponieważ decyzja o przedłużeniu zatrudnienia sędziów, którzy ukończyli 65 lat, zależy od uznania Prezydenta Polski.

W związku z powyższym oficjalnie wzywamy polskie władze do podjęcia stosownych działań w celu zapewnienia praworządności. W szczególności wzywamy do wstrzymania działań dotyczących sądownictwa, które naruszają praworządność w Polsce.

CCBE apeluje o bezstronną władzę sądowniczą w Polsce, która czuwa – w niezależny sposób – nad podtrzymaniem praworządności stanowiącej jeden z fundamentów europejskiej demokracji.

Antonín Mokrý
Prezydent CCBE